

61 klausimo atsakymo pavyzdys.

1926 m. gruodžio 17-ąją įvykęs Valstybės perversmas Lietuvoje užbaigė parlamentarizmo laikotarpį. Autoritarinis A. Smetonos valdymas buvo įtvirtintas 1928 m. ir 1938 m. Konstitucijose – prezidentui suteikta daugiau galių; Vyriausybė atskaitinga prezidentui, kurį rinko Ypatingieji tautos atstovai. Valdančiajai partijai (tautininkams) nebeliko opozicijos: paleistas III Seimas, panaikintos visos tuo metu gyvavusios partijos, išskyrus A. Smetonos partiją, susidorota su komunistų partija. Įvesta spaudos cenzūra varžė žodžio, įsitikinimų laisvę. 1926 m. pabaigos įvykiai vertinami skirtingai, nes perversmo organizatoriai panaikino demokratinę visuomenės santvarką, tačiau į valdžią atėjus tautininkams ir krikščionims demokratams siekta apsaugoti Lietuvą nuo komunizmo grėsmės.

Įvertinimas: 4 taškai.

61 klausimo atsakymo pavyzdys.

1. Įsigalėjo autoritarizmas – šalyje įsivyravo 1 partija, aukštinamas vado kultas, uždraustos visos politinės partijos.
2. Sukurtos naujos Konstitucijos – jos galutinai įtvirtino autoritarinį valdymą, padidino prezidento galias.
3. Vyravo tik 1 politinė partija – Tautininkai įsitvirtino valdžioje, išsirinko prezidentu savo partijos atstovą.
4. Atkurti santykiai su Vatikanu.

1926 m. įvykiai vertinami skirtingai nes, įsigalėjęs diktatūrinis valdymas, nors ir buvo daug švelnesnis nei turi būti, daugeliui kėlė pasipiktinimą. Buvo trėmimai, kuriamos koncentracijos stovyklos, įvedama cenzūra ir t.t. Šis įvykis vietoj trokšamos laisvės ruošė Lietuvos nelaisvę – autoritarizmą.

Įvertinimas: 4 taškai.